

Kuća od stakla

Arhitektonski modernizam Le Korbizjea, Frenka Lojda Rajta, Misa van der Roa, takođe poznat kao internacionalni stil, bio je potpuno revolucionarni pravac u arhitekturi u prvoj polovini 20. veka. Simplifikacija formi, odstranjivanje ornamenata i uvođenje svedenosti materijalizacije i kolorita doveli su do stvaranja jedinstvenog stila, koji je postao klasični uzor za sve kasnije eksperimente u arhitekturi, i one koji su ga podržavali i dalje razrađivali i one koji su nastajali iz kritički opozitnog odgovora na njegovu filozofiju.

Staklena kuća je tema koja se provlači u arhitektonskom promišljanju od perioda modernističkog oštrog raskida sa prošlošću. Ona je simbol suštinske jednostavnosti i lepote.

The Glass Pavilion u Montekitu Stiva Hermana (Steve Hermann), arhitekta iz Los Anđelesa, nova je interpretacija ove večite teme s pozivanjem na svoje prethodnice zabeležene u istoriji arhitekture, ali nikako nije isprazna replika poznatih dela modernizma – *Staklene kuće* Filipa Džonsona i *Izložbenog paviljona* u Barseloni Misa van der Roa. Sam autor smatra ovu kuću „svojim opusom“. Prvobitna ideja bila je da će kuća ostati njegovo vlasništvo i iz tog razloga je Herman u njeno projektovanje uložio svu svoju kreativnost i posvećenost. S obzirom na to da je promenio lične planove, kuću je izložio na tržište po ceni od 35 miliona dolara.

Za razliku od prethodnih projekata na brdima Holivuda, gde je svoj dizajn morao da prilagođava malim parcelama, u ovom projektu kalifornijski arhitekta Herman

je mogao da se, zahvaljujući velikoj površini parcele, oslobodi pritiska ugrožavanja privatnosti, koji nameće gusto izgrađeno okruženje i da se na pravi način bavi temom koja mu je bliska – transparentnom, oslobođenom, bestežinskom kućom, postizujući sve te osobine preovlađujućim korišćenjem stakla u njenoj materijalizaciji.

Osnovna ideja koju postavljanje velikih staklenih panela kao fasade ima jeste interakcija sa prirodom. Stiv Herman

uspeva da tu ideju sprovede do kraja, prepuštajući čak i kupatilo, kao ono najintimnije u stambenom prostoru, vizuelno oslobođenom konceptu. Njegovo tumačenje brisanja granice između spoljašnjeg i unutrašnjeg prostora zapravo je aktuelizovano shvatanje življenja u skladu sa prirodom. Kuća je okružena uređenim dvorištem na 3.5 ari površine, što omogućava, u današnje vreme življenja u betonskim gradovima, tako značajan dodir s prirodom. Prostranost koja je okružuje daje joj izolovanost od drugih

izgrađenih struktura i ljudi i otvorenost ka slobodi življenja. Herman kaže: „Ova kuća omogućava da budete u prirodi i kada ste unutar nje.“

Kuća je površine oko 1.300m², ima pet spavaćih soba, pet kupatila, toalet za goste, kuhinju sa prostorijom za vina, dnevni boravak i prostor u vidu galerije u kojoj je trenutno izložena kolekcija starih automobila, čiji je vlasnik sam autor. Nameštaj je delimično takođe dizajn arhitekta, koji je veliki ljubitelj modernističkog nameštaja sredine 20. veka, čiji su neprikosnoveni velikani Le Korbizije, Sarinen, Ejms, Panton, Nelson, Van der Ro... Ugrađeni nameštaj u kuhinjama i kupatilima dizajniran je od strane najvećih brendova kao što su *Varena*, *Poliform* i Antonio Lupi. Svaki deo ove kuće je pažljivo osmišljen, modelovan ili izabran i uklopljen u celinu. Staklena kuća Stiva Hermana, iako povezana istorijskim nitima sa modernističkim korenima, odražava savremeni total dizajn pristup arhitekturi.

Ono što takođe ovu kuću čini novomilenijumskom jeste poigravanje sa referencama iz prošlosti na način koji ih hrabro kombinuje. Forma je izdužena, naglašena

je horizontalnost, što je pozivanje na specifičnost Frenk Lojda Rajtove arhitekture porodičnih kuća. Le Korbizjeova su bela boja i valoviti zid (na ulazu u garažu), jedini koji narušava ortogonalnost. Poput Mis van der Roovih dela, zidni paneli se ukrštaju i smiču, a čitava masa kao da pluta nekoliko centimetara iznad ravne površine travnjaka. Staklena kuća Filipa Džonsona inspirisala je neometane vizuelne prodore kroz masu kuće omogućene dvostranom staklenom fasadom.

Iako crpi svoju energiju i suštinu iz modernističkih uzora, Hermanova kuća ima izraz u skladu sa dobom u kome nastaje, što se posebno ogleda u upotrebljenim materijalima i finoći izrade detalja. Volumetrijski odnosi inovirani su korišćenjem naglašenog prostornog rama, koji

ograničava prostor kuće sa tri strane, ostavljajući četvrtu slobodnu, beskonačnu. Unutrašnja organizacija je fluidna i dozvoljava pretakanje prostora, pa se unutrašnjost objekta doživljava celovito, što je upravo i pandan celovitosti prirode, koja je poslužila kao inspiracija stvaranju ove kuće u kojoj se gubi granica između spoljašnjeg i unutrašnjeg.

Tema staklene kuće, iako više nije inovativna, jeste neprolazna i iznova inspirativna. Hermanova kuća predstavlja jedno novo, uspešno sprovedeno tumačenje.

piše: dipl. ing. arh Gordana Petković,
foto: William McCollum